

letén élő, magyar állampolgárságú zsidókat is bevonják a végső megoldás programjába.⁹ A határidőt utóbb 1943. április 1-jéig meghosszabbították.¹⁰

A németek neki is láttak tervük megvalósításának anélkül, hogy akár a magyar kormány, akár a berlini magyar követség értesítésével farsztották volna magukat. Ám a terv részletei kitudódtak, és amikor a követség titkára, Tahy László szóvá tette, hogy kormányát mélységesen nyugtalanítja a dolog, a németek visszakoztak.¹¹ A német külügyminisztérium nevében Fritz Gebhardt von Hahn azzal a kéréssel fordult Tahyhoz, hogy 1943. április 15-ig adja át azoknak a magyar zsidóknak a névjegyzékét, akik Németországban élnek, s azokat is vegye bele, akik a Cseh–Morva Protektorátusban tartózkodnak.¹² Egyidejűleg utasította Eichmann, hogy „egyelőre” tartózkodjék a német területeken fellelhető magyar zsidók letartóztatásától, illetve akiket már lefogott, azokat engedje szabadon.¹³

A berlini magyar követség csak 1943. május 31-én adta át a kért listát. Hetven olyan zsidó nevét tartalmazta, akik a Harmadik Birodalomban laktak, tizenkilenc olyanét, akik a Cseh–Morva Protektorátusban, tizenhat olyanét, akik a Főkormányzóságban, és tizenhat olyanét, akik Hollandiában. Azokat vették föl a névsorba, akiknek magyar állampolgársága felől nem volt semmi kétség, és akik az előzőleg hazaszállítottak csoportjából kimaradtak.¹⁴ A névsorhoz csatolt írásban arra kérték a németeket, hogy azokat a magyar zsidókat, akiket már internáltak vagy keletre deportáltak, bocsássák szabadon. Meg is nevezték, hogy azokra gondolnak, akiket a theresienstadti, az auschwitzi és a sosnowitzi táborba vittek.¹⁵ Amikor a listát a németek megkapták, Eberhard von Thadden, a külügyminisztérium *Inland II.* (belföldi) osztálya zsidó részlegének főnöke azt a következtetést vont le, hogy a névsorban nem szereplő zsidók nem érdeklík a magyar kormányt.¹⁶

A németek erőfeszítései nem merültek ki abban, hogy a magyar zsidók problémáját összességében „megoldják”, de érvényesíteni próbálták elképzeléseiket az egyes egyénekkal szemben is, akik Németországban vagy a hozzá csatolt területeken éltek.¹⁷ A legérdekesebb esetek közé tartozott Mészáros Edmund és Glück-LaGuardia Gemma esete. Mészáros kikeresztelkedett magyar zsidó volt, aki keresztény feleségével Berlinben élt. 1943 kora őszén Budapestre látogatott. A szegedi egyetem egyik professzora feljelentést tett ellene, mert amikor a vallás- és közoktatásügyi minisztérium egyik tisztviselőjével tárgyalt, kedvezőtlen színben festette le a berlini állapotokat. Eichmann hivatala folytatott nyomozást az ügyben, és arra a megállapításra jutott, hogy Mészáros valójában zsidó, igazi neve Reisz Ödön, és 1901-ben tért át a római katolikus hitre.¹⁸